

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 9Co/465/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1214205563
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Huszár
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2015:1214205563.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v právnej veci navrhovateľky: T. I. T., B.. XX.XX.XXXX, X. H.. T. Č.. X, X., zastúpená advokátkou JUDr. Evou Senárikovou, Ružová dolina č. 8, Bratislava, proti odporcovi: Y. U., B.. XX.XX.XXXX, X. V. Č..XX, C., Č.Q. G., o zaplatenie 6.377,39 € s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľky proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava II č.k. 10C/54/2014-51 zo dňa 17.júna 2014 pomerom hlasov 3.0 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e** .
Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa konanie zastavil, rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania a že navrhovateľke bude vrátený súdny poplatok za návrh v sume 382,50 € cestou Daňového úradu v Bratislave, po právoplatnosti tohto uznesenia.

Vo svojom rozhodnutí uviedol, že návrhom sa navrhovateľka domáhala vydania rozhodnutia, ktorým by súd zaviazal odporcu zaplatiť jej sumu 6.377,39 € s príslušenstvom titulom nevrátenej pôžičky, keď návrh odôvodnila tým, že v období od júla 2013 do augusta 2013 odporcovi požičala pôžičku v celkovej výške 6.377,39 €. Zmluvy o pôžičkách boli uzatvorené ústne a bezúročne. Odporca bol povinný vrátiť navrhovateľke pôžičku prvý deň po tom čo ho o plnenie požiadala. Odporca sa zaviazal vrátiť pôžičku navrhovateľke najneskôr bezodkladne potom ako predá svoje obchodné podiely v spoločnosti FVE Belá2 s. r. o., a FVE Belá1 s. r. o.. Podľa výpisu z obchodného registra odporca previedol svoje obchodné podiely v oboch spoločnostiach ku dňu 22.01.2014 za jej neznámu sumu. Odporca napriek príslubu vrátenia žalovanej istiny do dňa 01.10.2013 resp. najneskôr do prevodu obchodných podielov vo vyššie uvedených spoločnostiach, do dnešného dňa svoj záväzok vrátiť poskytnutú pôžičku nevrátil. V návrhu taktiež uviedla že miestna príslušnosť je daná v zmysle Nariadenie Rady (ES) č. 44/2001 z 22. decembra 2000 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach, článok 5 bod 1 písm. a) podľa ktorého osobu s bydliskom na území členského štátu možno žalovať v druhom členskom štáte v zmluvných veciach na súde podľa miesta zmluvného plnenia, ktoré je predmetom žaloby. Na základy výzvy súdu doručenej právnej zástupkyňi navrhovateľky, aby predložila súdu zmluvu, ktorá preukazuje, že miestom zmluvného plnenia malo byť sídlo tunajšieho súdu táto uviedla, že zmluva medzi účastníkmi nebola uzatvorená v písomnej forme. Zmluva však bola uzatvorená pred svedkom ktorým mal byť T. T. T. a podľa dohody účastníkov zmluvy malo byť miesto plnenia bydlisko navrhovateľky, ktoré je v sídle tunajšieho súdu.

Po právnej stránke svoje rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 7 ods. 1, § 84, § 85, § 86 ods. 2, § 103, § 104 ods. 1 O.s.p., čl. 2 ods. 1 čl. 3 ods. 1 čl. 5 ods. 1 písm. a) až c) Nariadenia Rady (ES) č. 44/2001 z 22. decembra 2000 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach, keď poukázal na to, že skúmanie podmienok konania patrí medzi základné povinnosti súdu, bez splnenia ktorých súd nemôže vo veci konať a rozhodnúť. Medzi procesné podmienky na strane súdu patrí najmä právomoc a príslušnosť. Preskúmaním návrhu na začatie konania dospel prvostupňový súd k záveru, že konanie treba zastaviť pre nedostatok právomoci v zmysle citovaného čl. 5 ods. 1 nariadenia

44/2001 ako aj pre nedostatok miestnej príslušnosti v zmysle § 84 a nasl. O.s.p.. Navrhovateľka v návrhu označila osobu s bydliskom v českej republike odvolávajúc sa na ustanovenie čl. 5 bod 1 písm. a) podľa ktorého, osobu s bydliskom na území členského štátu možno žalovať v druhom členskom štáte, v zmluvných veciach na súde podľa miesta zmluvného plnenia, ktoré je predmetom žaloby. Rovnako poukázala na skutočnosť, že miesto plnenia vyplýva len z jej tvrdení nakoľko zmluva o pôžičke mala byť uzatvorená v ústnej forme. Navrhla vypočuť svedka, ktorý by dosvedčil skutočnosť, že miestom plnenia malo byť bydlisko navrhovateľky. Na tomto mieste prvostupňový súd poukázal na tú skutočnosť, že v štádiu konania v ktorom sa zisťujú základné podmienky konania sa nevykonáva dokazovanie. Podmienky konania musia z návrhu jednoznačne vyplývať, aby súd mohol zistiť či má právomoc a príslušnosť vo veci konať a rozhodnúť. V čase podania návrhu nemá odporca ani žiaden majetok na území Slovenskej republiky, teda neboli splnené ani podmienky miestnej príslušnosti tunajšieho súdu vo veci konať a rozhodnúť. V zmysle uvedených skutočností a cit. zákonných ustanovení, keď sa v danom prípade jedná o neodstrániteľný nedostatok podmienky konania, prvostupňový súd konanie zastavil (§ 103, § 104 ods. 1 veta prvá O.s.p.), keď nemohol v zmysle § 104 ods. 1 O.s.p., vec postúpiť, nakoľko právomoc na konanie je daná v inom štáte.

O náhrade trov konania rozhodol prvostupňový súd podľa § 146 ods. 1 písm. c) O.s.p. a o vrátení súdneho poplatku navrhovateľke rozhodol v súlade s § 11 ods. 1 v spojení s § 11 ods. 6 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch

Proti tomuto uzneseniu podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľka, ktorým žiadala aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie a rozhodnutie. Vo svojom odvolaní poukázal na odôvodnenie napadnutého uznesenia, čl. 5 ods. 1 písm. a) Nariadenia Rady (ES) č. 44/2001 a nato, že v zmysle ust. 657 - 658 Občianskeho zákonníka, ktoré upravujú zmluvu o pôžičke nie je pre platnosť uzavretia zmluvy o pôžičke predpísaná písomná forma a takúto zmluvu je možné uzavrieť aj ústne. Taktiež Nariadenie Rady (ES) č. 44/2001 nestanovuje, že by sa uplatňovalo len na zmluvy uzavreté v písomnej forme ale na všetky zmluvné veci, t.j. aj na zmluvy uzavreté ústne. Podstatným je miesto plnenia, ktorým je bydlisko navrhovateľky a z uvedeného jednoznačne vyplýva, že právomoc Okresného súdu Bratislava II v zmysle ust. § 7 O.s.p. je daná a tento súd je taktiež vecne príslušný na rozhodovanie v danej veci. Ďalej uviedla, že miestna príslušnosť resp. nepríslušnosť nie je neodstrániteľnou podmienkou konania v zmysle ust. § 104 O.s.p., na základe ktorej by bol súd povinný ex lege konanie zastaviť. V zmysle ust. § 104a O.s.p. súd skúma vecnú príslušnosť ex offa a to prv, než začne konať o veci samej avšak v zmysle ust. § 105 ods. 1 O.s.p. súd skúma miestnu príslušnosť iba podľa § 88. V zmysle ust. § 105 ods. 1 O.s.p. ak súd podľa odseku 1 zistí, že nie je miestne príslušný, neodkladne postúpi vec príslušnému súdu bez rozhodnutia alebo ju za podmienok uvedených v § 11 ods. 3 predloží Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky; o tomto postúpení súd upovedomí účastníkov. Druhým zákonom stanoveným prípadom kedy súd skúma miestnu príslušnosť by bol prípad keby navrhovateľka vystupovala v rôznych veciach opätovne alebo na základe námietky odporcu (ktorý túto musí urobiť pri prvom úkone). Záverom uviedla, že nie je zjavné na základe akých skutočností prvostupňový súd dospel k záveru, že „v čase podania návrhu nemá odporca ani žiaden majetok na území Slovenskej republiky, teda neboli splnené ani podmienky miestnej príslušnosti tunajšieho súdu vo veci konať a rozhodnúť“ a to vzhľadom na skutočnosť, že odporca je od roku 2011 spoločníkom v spoločnosti: E4B s.r.o., IČO: 46 370 340, so sídlom Hviezdoslavovo námestie 7, Bratislava, zapísanej v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, Oddiel Sro, vl. č. 76218/B, t.j. odporca mal a má majetok na území SR. Táto spoločnosť v ktorej je odporca spoločníkom a konateľom je zároveň jediným spoločníkom a zakladateľom spoločnosti F4G s. r. o., IČO: 46 421 360, so sídlom Hviezdoslavovo námestie 7, Bratislava, zapísanej v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, Oddiel Sro, vl. č. 77153/B a odporca v nej je zároveň aj konateľom. Vzhľadom na uvedené sú teda naplnené zákonné podmienky miestnej príslušnosti uvedenej v § 86 ods.2 O.s.p.

K odvolaniu navrhovateľky sa písomne vyjadril odporca, ktorý žiadal napadnuté uznesenie potvrdiť, keď sa stotožnil so závermi súdu prvého stupňa uvedených v napadnutom uznesení. Uviedol, že nemá vedomosť o tom, že by sa zaviazal k vráteniu pôžičky navrhovateľke a to nadovšetko na Slovensku a tiež, že nemá na Slovensku žiadny majetok a nie je spoločníkom žiadnej obchodnej spoločnosti so sídlom na Slovensku. Z týchto dôvodov mal za to, že vecná a miestna príslušnosť slovenských súdov nebola (a nemôže byť) v tejto právnej veci preukázaná.

Odvolací súd preskúmal vec v napadnutej časti podľa § 212 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania / § 214 ods. 2 O.s.p. / a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky nie je dôvodné.

Predmetom konania je žaloba o plnenie t.j. o zaplatenie sumy 6.377,39€ titulom zmluvy o pôžičke, ktorú sumu navrhovateľka ako veriteľka poskytla odporcovi ako dlžníkovi. Vzhľadom k tomu, že navrhovateľka je fyzická osoba, občan Slovenskej republiky s bydliskom na území SR a odporca je

fyzická osoba, občan Českej republiky s bydliskom na území ČR, možno konštatovať, že sa jedná o spor medzi osobami, ktoré sú zároveň subjektami Európskeho spoločenstva. Vzhľadom na uvedené je na otázku právomoci potrebné aplikovať Nariadenie Rady (ES) č. 44/2001 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach. (Ú. v. ES L 12, 16.1.2001, s. 1 - 23, Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ v slovenskom jazyku, kapitola 19. zväzok 04 s. 42 - 64, ďalej len „Nariadenie č. 44/2001“). Toto nariadenie má prednosť pred uplatnením vnútroštátnych zákonov, v danom prípade Občianskym súdnym poriadkom, resp. Zákonom o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom (zákon č. 97/1963 Zb.).

Podľa článku 2 bod 1 Nariadenia č. 44/2001, ak nie je v tomto nariadení uvedené inak, osoby s bydliskom na území členského štátu sa bez ohľadu na ich štátne občianstvo žalujú na súdoch tohto členského štátu. Podľa čl. 3 bod 1 Nariadenia č. 44/2001, osoby s bydliskom na území členského štátu možno žalovať na súdoch iného členského štátu len na základe princípov upravených v oddieloch 2 až 7 tejto kapitoly. Podľa čl. 5 bod 1 písm. a) až c) Nariadenia č. 44/2001, osobu s bydliskom na území členského štátu možno žalovať v druhom členskom štáte, a) v zmluvných veciach na súde podľa miesta zmluvného plnenia, ktoré je predmetom žaloby; b) na účely tohto ustanovenia, ak sa účastníci zmluvy nedohodli inak, je miestom zmluvného plnenia, ktoré je predmetom žaloby: pri predaji tovaru miesto v členskom štáte, kam sa podľa zmluvy tovar dodal alebo mal dodať, pri poskytnutí služieb miesto v členskom štáte, kde sa podľa zmluvy služby poskytli alebo mali poskytnúť; c) ak sa neuplatní písmeno b), uplatní sa písmeno a).

Podľa § 7 ods. 1 O.s.p. v občianskom súdnom konaní súdy prejednávajú a rozhodujú spory a iné právne veci, ktoré vyplývajú z občianskoprávných, pracovnoprávných, rodinných, obchodných a hospodárskych vzťahov, pokiaľ ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú iné orgány.

Podľa § 7 ods. 3 O.s.p. iné veci prejednávajú a rozhodujú súdy v občianskom súdnom konaní, len ak to ustanovuje zákon.

Podľa § 103 O.s.p. kedykoľvek za konania prihlíada súd nato, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci / podmienky konania /.

Podľa § 104 ods. 1 O.s.p. ak ide o taký nedostatok konania, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví. Ak vec nespadá do právomoci súdov alebo ak má predchádzať iné konanie, súd postúpi vec po právoplatnosti uznesenia o zastavení konania príslušnému orgánu; právne účinky spojené s podaním návrhu na začatie konania zostávajú zachované.

Po oboznámení sa s obsahom spisu odvolací súd zhodne so súdom prvého stupňa dospel k záveru, že s poukazom na vyššie citované Nariadenie č. 44/2001 nie je daná právomoc súdu v Slovenskej republike konať vo veci a preto prvostupňový súd správne konanie v zmysle § 7, § 103 a § 104 O.s.p. zastavil.

Navrhovateľka odôvodňovala právomoc Slovenských súdom s poukazom na článok 5 bod 1 písm. a) Nariadenia č. 44/2001.

Základným princípom podľa článku 2 Nariadenia pre osoby s miestom bydliska na území členského štátu je, že právomoc sa vykoná súdmi členského štátu, v ktorom má

bydlisko žalovaná strana bez ohľadu na jej národnosť. Miesto bydliska je určené v súlade s národným právom členského štátu v ktorom zasadá súd.

V článkoch 5 až 7 Nariadenia sa navrhujú alternatívne pravidlá špeciálnej právomoci k vyššie uvedenému všeobecnému pravidlu o právomoci. Žalujúca strana si môže vybrať, či zahájí konanie na súde v mieste bydliska žalovaného alebo na súdoch v inom členskom štáte na základe špeciálnej právomoci. V článku 5 je upravená najdôležitejšia špeciálna právomoc, ktorá zahŕňa veci týkajúce sa zmlúv. Všeobecné pravidlo určenia právomoci na základe miesta zmluvného plnenia, ktoré je predmetom žaloby, je definované v článku 5 bod 1 písm. a) v zmysle ktorého osobu s bydliskom na území členského štátu možno žalovať v druhom členskom štáte v zmluvných veciach na súde podľa miesta zmluvného plnenia, ktoré je predmetom žaloby. Miesto zmluvného plnenia podľa citovaného článku sa určí podľa tzv. Tessili pravidla / Vec C-12/76, Industrie Tessili Como preoti Dunlop AG 1976, ECR 1473/. Na základe tohto pravidla je potrebné určiť rozhodné právo podľa pravidiel medzinárodného práva súkromného v mieste konania a následne zistiť, kde sa v zmysle tohto práva nachádza miesto plnenia.

Vzhľadom na predmet konania zaplatenie sumy 6.377,39 € s príslušenstvom titulom zmluvy o pôžičke bolo potrebné v zmysle článku 5 bod 1 písm. a) skúmať miesto zmluvného plnenia, ktoré je predmetom žaloby. S odkazom na pravidlo Tessili a ustanovenia § 10 ods.1, 3 zákona č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom bude sa tento záväzkový vzťah, ktorý medzi účastníkmi vznikol na základe zmluvy o pôžičke spravovať právnym poriadkom Slovenskej republiky t.j. právnym poriadkom miesta, kde bola zmluva uzavretá.

Zmluva o pôžičke je upravená v ustanoveniach § 657-658 Občianskeho zákonníka v ktorých ustanoveniach absentuje určenie miesta splnenia dlhu zo zmluvy o pôžičke. Všeobecné ustanovenia Občianskeho zákonníka upravujúce zánik záväzkov v ustanovení § 567 ods. 1 upravujú miesto plnenie tak, že dlh sa plní na mieste určenom dohodou účastníkov. Ak nie je miesto plnenia takto určené, je ním bydlisko alebo sídlo dlžníka. Medzi účastníkmi bola podľa tvrdenia navrhovateľky uzatvorená ústna zmluva o pôžičke a z tohto dôvodu rovnako absentuje a v konaní nebol teda preukázaná dohoda účastníkov o mieste plnenia a preto je miestom plnenia bydlisko dlžníka t.j. odporcu. S poukazom na uvedené, keďže odporca má bydlisko v Českej republike nie je daná právomoc súdu v Slovenskej republike ani podľa článku 2 bod 1 a ani podľa článku 5 bod 1 písm. a) Nariadenia č. 44/2001 to znamená podľa miesta zmluvného plnenia, ktoré je predmetom žaloby, keďže toto je v mieste bydliska dlžníka t.j. odporcu.

Odvolačný súd z vyššie uvedených dôvodov podľa § 219 ods. 1 O.s.p. napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že v tomto konaní úspešnému odporcovi ich náhradu nepriznal pretože v zmysle § 151 ods. 1 O.s.p. absentoval návrh na ich priznanie.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je možné podať odvolanie.